

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот. № 1 від 15.09.2023 р.

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
СИЛАБУС
2023/2024 навч. рр.

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	– Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	– другий (магістр)
Цикл підготовки	– професійний
Кількість кредитів ЄКТС	– 4
Семестр	– 1
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10402
Лектор курсу – Єрмоленко Олексій Анатолійович (к.е.н., доцент)	
Профайл викладача – https://kart.edu.ua/staff/iermolenko-oa	
Контакти викладача (e-mail): yermolenko@kart.edu.ua	
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516	
Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua	

Метою курсу є формування у здобувачів освіти поглиблених знань з питань фінансового управління підприємствами різних організаційно-правових форм та різних форм власності в умовах ринкової економіки, формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння сучасними методиками стратегічного та оперативного-тактичного фінансового менеджменту, а також опанування основних підходів щодо вибору, обґрунтування, та реалізація.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

програмні результати навчання (ПР):

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить питання фінансового менеджменту, ви хочете дізнатися яким чином здійснюється фінансове забезпечення підприємницької діяльності, хочете вміти аналізувати та планувати надходження та витрати за напрямками

діяльності підприємства, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс! Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Методи навчання

Вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

В рамках дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою, самонавчання, презентації

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів; двох змістових модулів, кожен з яких містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Вивчення кожного модулю закінчується виконанням модульного завдання, яке містить тести за темами курсу, що дає змогу перевірити ступінь засвоєння здобувачами освіти теоретичних і практичних аспектів фінансового менеджменту. Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань фінансового менеджменту та статистичними матеріалами.

Теми курсу

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту

Сутність фінансового менеджменту, його необхідність і значення в умовах ринкової економіки. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту. Мета, основні завдання та функції фінансового менеджменту. Стратегічний та оперативно-тактичний фінансовий менеджмент. Механізм фінансового менеджменту та його основні елементи.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту підприємства. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту

Тема 3. Математичні основи фінансового менеджменту

Сутність вартості грошей у часі та її вплив на прийняття фінансових рішень. Прості ставки позикових відсотків. Прості облікові ставки. Складні ставки позикових відсотків. Складні облікові ставки. Фінансова рента. Сутність ануїтету та його види. Концепція і методичний інструментарій обліку чинника інфляції. Концепція і методичний інструментарій обліку чинника ризику. Концепція і методичний інструментарій обліку чинника ліквідності

Тема 4. Управління активами

Методичне забезпечення управління активами. Управління необоротними активами підприємства. Політика управління оборотним капіталом підприємства. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Управління грошовими активами.

Тема 5. Вартість і оптимізація структури капіталу

Поняття вартості капіталу підприємства. Середньозважена вартість капіталу. Визначення вартості власного капіталу підприємства. Визначення вартості позикового капіталу підприємства. Механізм фінансового важеля. Оптимізація структури капіталу.

Тема 6. Управління прибутком

Сутність, мета та основні завдання управління прибутком підприємства. Сутність і мета управління витратами підприємства. Операційний аналіз на підприємстві. Механізм операційного важеля. Політика управління розподілом прибутку.

Тема 7. Управління інвестиціями

Сутність інвестиційної політики підприємства. Класифікація інвестицій. Управління реальними інвестиціями. Сутність та класифікація фінансових інвестицій підприємства. Управління фінансовими інвестиціями. Методи оцінки фінансових інвестицій. Особливості управління портфелем фінансових інвестицій підприємства.

Тема 8. Управління грошовими потоками підприємства

Значення ефективного управління грошовими потоками підприємства. Класифікація видів грошових потоків підприємства. Принципи, мета та етапи управління грошовими потоками підприємства. Методи оптимізації грошових потоків підприємства. Планування грошових потоків на підприємстві.

Тема 9. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування

Сутність та необхідність фінансового прогнозування і планування на підприємстві. Підсистеми фінансового планування: їх сутність і взаємозв'язок. Процес бюджетування в загальній системі фінансового планування. Види бюджетів підприємства. Особливості їх складання.

Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві

Фінансова криза на підприємстві: сутність, ознаки і джерела виникнення. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств в Україні. Діагностика банкрутства підприємства. Формування та реалізація політики антикризового фінансового управління підприємством. Сутність фінансової стабілізації підприємства при загрозі банкрутства. Внутрішні і зовнішні механізми фінансової стабілізації підприємства. Сутність і форми фінансової санації підприємства.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, і, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії.

Зокрема

1 <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний портал бібліотеки УкрДУЗТ)

2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України)

3 <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);

4 <https://minfin.com.ua>;

5 <https://finmanagement.com.ua>

6 <https://ufin.com.ua> (Українське агентство фінансового розвитку)

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на форумі <https://finmanagement.com.ua>

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах фінансових менеджерів, фінансових аналітиків, фінансових консультантів, експертів, економістів, ризик-менеджерів, держслужбовців профільних установ, науковців.

Форми і методи оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: виконання практичних завдань, усне опитування, відповіді на тестові завдання за темами курсу, тестовий модульний контроль, екзамен.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		Максимальна кількість балів
Виконання практичних завдань		20
Усне опитування		20
Тестові завдання за темами курсу		20
Підсумок		60

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середньогорівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX

Академічна доброчесність

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту доступний за посиланням:

<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти доступне за посиланням:

https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів освіти із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.